

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของมนุษย์ในสมัยโบราณที่ปรากฏในรูปของคัมภีร์ไบเบิลและคัมภีร์คัมภีร์อื่น ๆ ทำให้เกิดจินตนาการได้ว่า มนุษย์นับตั้งแต่สมัยโบราณกาลล้วนแล้วแต่ใช้กิจกรรมพลศึกษาเป็นแนวทางในการอยู่รอดของชีวิต เพราะการดำรงชีวิตในสมัยนั้นปราศจากอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนเทคโนโลยีที่ช่วยผ่อนแรงในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ จึงต้องอาศัยแรงกายของคนที่แข็งแรง ผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ อุดมคติ มีไหวพริบดี และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของร่างกายเท่านั้น จะสามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างดี ด้วยความสำคัญอันนี้เมื่อมนุษย์เริ่มรู้จักการให้การศึกษา สั่งสอน อบรม ถ่ายทอด สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่บุตรหลานของตน ก็ยังวางความมุ่งหมายไว้เพื่อความอยู่รอดของชีวิต พฤติกรรมในการ เรียนการสอนก็เพื่อจะสนองความต้องการในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ ซึ่งประกอบด้วย การแสวงหาอาหาร การป้องกันภัยธรรมชาติ การต่อสู้กับสัตว์ร้ายและมนุษย์ที่เป็นศัตรู¹ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ ต้องอาศัยความแข็งแรงของร่างกาย ทักษะในการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของร่างกาย ไหวพริบ และการตัดสินใจ เป็นส่วนใหญ่

การให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนในสมัยโบราณมักจะเป็นในรูปของการถ่ายทอดแนะนำ อบรม จากพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ไปสู่ยุวชนของตน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ ที่คิดว่า จะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เช่น สอนให้รู้จักการเคลื่อนไหวกายต่างๆ การต่อสู้ การล่าสัตว์ การแสวงหาอาหาร เป็นต้น แต่การศึกษาสมัยนั้นเป็นไปตามความพึงพอใจ และสถานการณ์ ไม่มีการวางโครงการการสอนล่วงหน้า ไม่มีการบันทึกว่าได้สอนอะไรไปบ้างแล้ว ต่อมาเมื่อมนุษย์เจริญขึ้น

1
Rena Foy, The World of Education, (New York : The McMillan Company, 1968), p.9.

มีอักษรที่ใช้เป็นเครื่องสื่อความหมาย การศึกษาก็เจริญขึ้น มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร นำเอาหลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนวางความมุ่งหมาย ขอบเขตของเนื้อหาวิชา ระยะเวลาเรียน การวัดและการประเมินผล ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือหลักสูตรนั่นเอง และการศึกษาทุกยุคทุกสมัย ทุกสาขาวิชาจำเป็นต้องอาศัยหลักสูตร เป็นแนวทางทั้งสิ้น

เกี่ยวกับความหมายของคำว่าหลักสูตร ไม่นับการศึกษาให้ความหมายไว้อย่างอื่น

เช่น

เสงี่ยม พรหมบุญพงศ์² ได้ให้ความหมายไว้ว่า "หลักสูตร คือ กระบวนการการเรียน การสอนและประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดที่คัดเลือกเฟ้นแล้ว เป็นอย่างดี โดยอาศัยทฤษฎีการ เรียนรู้อย่าง เป็นแนวทาง เพื่อสนองความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจของชาติ หลักสูตรดังกล่าวมีความหมาย ตั้งแต่กฎ ระเบียบ ความมุ่งหมาย ประสบการณ์ และวิธีการนำเอาหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนให้ได้ ผลดีด้วย"

ภิญโญ สาธร³ ได้ให้ความหมายไว้ว่า "หลักสูตร หมายถึง บรรดาประสบการณ์ ทั้งปวงที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ โรงเรียนพึงปรารถนา" และถนอม มากะจันทร์⁴ ได้ให้ความหมายไว้ว่า "หลักสูตร คือ กระบวนการ การจัดสรรกระบวนการวิชาและโครงการการจัดการศึกษาเล่าเรียน ที่พิจารณาไตร่ตรอง แล้วอย่างรอบคอบ เพื่อให้เหมาะสมกับคุณสมบัติ ความสามารถ ความจำเป็นของนักเรียน หรือ คณะนักเรียน กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ" ส่วนเรื่องเนื้อหาสาระและองค์ประกอบที่บรรจุไว้ใน

² เสงี่ยม พรหมบุญพงศ์, "ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ประโยชน์ชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น ฉบับพุทธศักราช 2503", (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515) หน้า 1

³ ภิญโญ สาธร, หลักการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช 2516,) หน้า 279

⁴ ถนอม มากะจันทร์, ทฤษฎีการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช 2514,) หน้า 16

หลักสูตรนั้น ฮิลดา ทาบาส⁵ ได้กล่าวว่า "หลักสูตร ประกอบด้วยจุดประสงค์และความมุ่งหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดองค์การของเนื้อหาวิชา กระบวนการการเรียนการสอน และโปรแกรมการวัดและการประเมินผล" และ ก่อ สวัสดิพานิช⁶ ได้กล่าวว่า "หลักสูตร ประกอบด้วย ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการของหลักสูตรและอุปกรณ์หลักสูตร"

ในความคิดเห็นของยู๋เขียนนั้น หลักสูตรก็คือประมวลประสบการณ์ทั้งหมดของชีวิต ตลอดจนแนวทาง คำแนะนำ ที่สังคมได้ร่วมกันจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามแนวทางที่สังคมปรารถนา ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวผู้เรียนเองและสังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

หลักสูตร เป็นส่วนสำคัญอันหนึ่งของการศึกษา และควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงและความต้องการของมนุษย์ ซึ่ง ปรีชาธรรมมา⁷ ได้กล่าวว่า "การพัฒนาหลักสูตรมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคน การกระทำใดๆ ไม่ว่าต่อส่วนใด หรือทุกส่วนของหลักสูตรย่อมหมายถึงการกระทำต่อคน จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรก็คือการพัฒนาคน การสร้างหลักสูตรก็คือการสร้างคน"

การศึกษาของไทยประกอบด้วยองค์ 4. คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และ หัตถศึกษา เพื่อให้คนไทยได้รับการพัฒนาทุกด้าน แต่ในทางปฏิบัติแล้ว พลศึกษากลับถูกเพิกเฉยและไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรมัธยมศึกษา สายสามัญ ฉบับพุทธศักราช 2503 ส่วนใหม่เน้นหนักในเรื่องวิชาการ โดยเฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นเน้นในด้านพัฒนาสมองเพื่อเตรียมเด็กให้เข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ชั่วโมงการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมงนั้น ไม่มีการเรียนวิชาพลานามัยเลย ซึ่ง

⁵Hilda Taba, Curriculum Development: Theory and Practice, (New York: Harcourt Brace and World, inc. 1962), p 10

⁶ก่ สวัสดิพานิช, ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เอกสารสัมมนาศึกษานิเทศกรรมวิสามัญศึกษา 2515

⁷ปรีชา ธรรมมา, "การพัฒนาหลักสูตรของไทย" ประมวลบทบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร, (กร มวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2517) หน้า 10

เป็นการฝึกความมุ่งหมายตามที่รัฐได้ตั้งเอาไว้ และเป็นการระงับอันตรายทางด้านร่างกายของมนุษย์ เพราะพลศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน ทุกเพศทุกวัย แม้กระทั่งคนไข้ก็ต้องออกกำลังกายเพื่อช่วยให้ฟื้นสภาพได้รวดเร็วขึ้น ในวัยเด็กจะต้องกระโดดโลดเต้น อันเป็นการออกกำลังกาย ทำให้ร่างกายเจริญเติบโตและแข็งแรง วัยหนุ่มสาว การออกกำลังกายช่วยให้ระบบประสาทและจิตใจทำงานได้ดีเป็นปกติ และผู้ที่อยู่ในวัยชรา การออกกำลังกายจะช่วยป้องกันรักษาอาการของโรคที่เกิดขึ้นในวัยชรา⁸ และเป็นที่ทราบกันแล้วว่า การศึกษานั้นเป็นกระบวนการตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม ในด้านชีวิตนั้นนอกจากกรรมพันธุ์ สภาพแวดล้อมต่างๆแล้วก็มีพลศึกษาเท่านั้นที่จะช่วยพัฒนาร่างกายให้สมบูรณ์ขึ้นได้⁹ การออกกำลังกายสม่ำเสมออย่างถูกต้องเหมาะสมจะเป็นหลักประกันความมีสุขภาพและปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ เพราะการออกกำลังกายเปรียบประดุจดังเวชศาสตร์ป้องกัน (preventive medicine) ซึ่งวงการแพทย์ยอมรับในความสำคัญเหล่านี้ และได้นำเอาหลักการแพทย์มาประยุกต์ร่วมกับพลศึกษา ดังจะเห็นได้จากการจัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา การให้การศึกษาด้านกายภาพบำบัด และได้มีผู้กล่าวว่า การสร้างสนามกีฬาเป็นการประหยัดเงินในการสร้างโรงพยาบาลได้เป็นอย่างดี จึงทำให้การพลศึกษาได้รับการกระตุ้นให้ได้รับความนิยมนมากขึ้น ในปีพุทธศักราช 2513 และ 2514 รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะบุคคลขึ้นเพื่อพิจารณาหลักสูตรและสร้างหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 โดยอาศัยข้อมูลจากการวิจัย การสอบถามความคิดเห็นของนักการศึกษาและประชาชนตลอดจนผู้บริหาร โรงเรียน ครู อาจารย์ ศึกษานิเทศก์ และได้ประกาศใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 เป็นต้นมา¹⁰ และได้วางจุดมุ่งหมายไว้ข้อหนึ่งว่า "เพื่อให้ผู้เรียนมีสุขภาพสมบูรณ์

⁸ อวย เกตุสิงห์, การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ, (เอกสารอัครสำเนา) ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา, องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย, 2514, หน้า 1

⁹ Greyson Daughtrey, Effective Teaching in Physical Education for Secondary School, (Philadelphia: W.B. Saunders Co. 1973), pp.89-110

¹⁰ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 เล่ม 2, (กรุงเทพฯ แผนกช่างพิมพ์ ร.ร.สารพัดช่างพระนคร, 2518

ทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนให้รู้จักช่วยกันรักษาและส่งเสริมสาธารณสุขของชุมชน¹¹ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและให้บรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ จึงได้บรรจุวิชาพลานามัยเป็นวิชาบังคับ 4 หน่วยกิต และเป็นวิชาเลือกอีก 12 หน่วยกิต¹²

เมื่อโรงเรียนต่างๆ ได้นำเอาหลักสูตรหมวดวิชาพลานามัย ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ไปใช้ จำลอง ทศคำสอน¹³ ซึ่งเป็นครูพลานามัยคนหนึ่ง ได้ให้ความเห็นว่า "เนื้อหาวิชามีขอบเขตกว้างเกินไปทำให้ยากต่อการเรียนการสอน วิชาของหน่วยกิตน้อยเกินไป ทั้งที่ใช้เวลาเรียนมาก ทำให้เด็กไม่สนใจที่จะเลือกเรียน วิชาเรียนที่ซ้ำซ้อนกับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นต้น" ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลานามัยตามหลักสูตรประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปีพุทธศักราช 2518 นั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า อาจจะมีปัญหาอื่นอีกนอกจากที่กล่าวมาแล้ว เพราะการประกาศใช้กระทันหันเกินไป จนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะเตรียมการไว้มิทัน และหลักสูตรก็เป็นหลักสูตรรวมทั้งประเทศ ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมต่างๆ หรืออาจมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น เพื่อให้ทราบปัญหาของครูพลานามัยซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรง เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับนี้ เพื่อจะได้นำมาศึกษา และสรุปเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ อันจะเป็นแนวทางในการเรียนการสอนและปรับปรุงหลักสูตรวิชาพลานามัย ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

¹¹ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า 1

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 3

¹³ จำลอง ทศคำสอน, "หลักสูตรประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 หมวดวิชาพลานามัย, ศึกษาศาสตร์สาร, ปีที่ 4 ฉบับที่ 8-9 (พ.ย. - ธ.ค.18), หน้า 7-9

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

ในปีพุทธศักราช 2511 อนันต์ อัทธู¹⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาประมวล การสอนและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาล ในภาคการ- ศึกษาหนึ่ง" โดยใช้แบบสอบถามหัวหน้าสถานศึกษาและครูสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลสังกัด กรมวิสามัญศึกษา ในภาคการศึกษาหนึ่ง จำนวน 99 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนส่วนใหญ่เน้นดำเนินการส่งเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนให้ มีความแข็งแรงสมบูรณ์
2. โรงเรียนประสบปัญหาดำเนินการขาดบุคลากร อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางคานพลศึกษา
3. งานและหน้าที่ของครูพลศึกษามากเกินไป
4. ครู - อาจารย์ใหญ่ และครูพลศึกษามีทัศนคติที่ติดต่อการพลศึกษา แต่มีการ ชักเยื้องกันในบางเรื่อง เช่น การจัดกิจกรรมพิเศษ การแข่งขันกีฬาภายใน และการแข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียน

¹⁴ อนันต์ อัทธู, "การศึกษาประมวลการสอนและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในชั้นมัธยม ศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษาหนึ่ง," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2511.)

ปีพุทธศักราช 2513 ไพฑูรย์ จัยสิน¹⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาในการจัดและดำเนินการพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมแบบประสม" โดยใช้แบบสอบถามครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม จำนวน 44 คน จาก 13 โรงเรียน พบว่า

1. บุคลากร อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านพลศึกษามีไม่เพียงพอ
2. ครูพลศึกษามีชั่วโมงการสอนมากกว่า 15 ชั่วโมง และส่วนใหญ่ต้องสอนวิชาอื่น ๆ เพิ่มเติมอีก 1 - 10 ชั่วโมง และยังคงรับผิดชอบงานด้านอื่น ๆ อีกมาก
3. กิจกรรมสันทนาการนักเรียนสนใจมาก แต่โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้ไม่พอ
4. หลักสูตรที่กำหนดให้สอนทั้งชายและหญิง โรงเรียนส่วนใหญ่มักจัดสอนให้เฉพาะนักเรียนชายมากกว่า

ในปีเดียวกัน เสมียน พิพิธกุล¹⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาการจัดและบริหารด้านพลศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู" โดยใช้แบบสอบถามอาจารย์พลศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา 26 แห่ง จำนวน 62 คน พบว่า

1. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน
2. การจัดกิจกรรมทางพลศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้ายังไม่ค่อยได้จัดทำ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูจัดสรรงบประมาณสำหรับอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ เพิ่มอาจารย์ที่มีคุณวุฒิ มีปริญญาทางพลศึกษา โดยวิธีส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาที่มีอยู่แล้วให้มีโอกาสศึกษาต่อ

¹⁵ไพฑูรย์ จัยสิน, "ปัญหาในการจัดและดำเนินการพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมแบบประสม," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2513.)

¹⁶เสมียน พิพิธกุล, "การศึกษาปัญหาการจัดและบริหารด้านพลศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2513.)

ในปีเดียวกัน มีชัย คุณาวุฒิ¹⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนคร" โดยใช้แบบสอบถามครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนคร จำนวน 76 โรงเรียน พบว่า

1. ครูพลศึกษายังมีไม่เพียงพอ
2. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางคานพลศึกษามีไม่พอเพียงต่อการจัดกิจกรรม และนักเรียนไม่ช่วยกันบำรุงรักษา
3. โรงเรียนไม่ค่อยมีวัสดุอุปกรณ์ในการสอนวิชาพลศึกษา
4. ครูมีความต้องการอุปกรณ์การสอน หองเก็บอุปกรณ์ บุคลากร เพื่อให้บริการคานพลศึกษาอย่างพอเพียง

ในปีพุทธศักราช 2514 เสี่ยม พรหมบุญพงศ์¹⁸ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับพุทธศักราช 2503" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครู - อาจารย์ใหญ่ ครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 490 โรงเรียน พบว่า

1. ครูพลศึกษาที่มีวุฒิในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีไม่ครบทุกโรงเรียน อัตราส่วนระหว่างครูพลศึกษาคอนักเรียนเท่ากับ 1 : 614 คน
2. อุปกรณ์การสอน สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ คานพลศึกษายังมีไม่เพียงพอ

¹⁷มีชัย คุณาวุฒิ, "ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนคร," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2513.)

¹⁸เสี่ยม พรหมบุญพงศ์, "ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับพุทธศักราช 2503," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2514.)

3. ปัญหาส่วนใหญ่ในการเรียนการสอนพลศึกษาก็คือ ขาดสถานที่ในร่ม อุปกรณ์แบบเรียนวิชาพลศึกษา หนังสืออ่านประกอบและชั่วโมงสอนวิชาพลศึกษาไม่พอเพียง

ในปีเดียวกัน สวัสดิ์ ทรัพย์จำนงค์¹⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูผู้สอนวิชาพลศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล กรมสามัญศึกษา และกองโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนคร 140 โรงเรียน จำนวน 270 คน พบว่า

1. สภาพการเรียนการสอนพลศึกษาส่วนใหญ่ครูประจำชั้น ซึ่งมีวุฒิ ป.กศ. หรือเทียบเท่า เป็นผู้สอน
2. การจัดกิจกรรมการสอนไม่มีความก้าวหน้า กิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่กว้าง
3. การดำเนินการสอนในชั่วโมงพลศึกษายังขาดหลักการและวิธีการ
4. ปัญหาการสอนพลศึกษาส่วนใหญ่ ครูไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรม ขาดอุปกรณ์สถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก
5. ผู้บริหารสนับสนุนวิชาพลศึกษาน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ และครูมักจะทำชั่วโมงพลศึกษาไปใช้ทำกิจกรรมอื่น ทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร ประสบการณ์ในการวัดผลน้อย

ในปีเดียวกัน สุภาภรณ์ สุขถาวร²⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษานักเรียนในสถาบันฝึกหัดครู" โดยใช้แบบสอบถามประชากรที่เป็นอาจารย์ จำนวน 74 คน จากวิทยาลัยครู 25 แห่ง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย พบว่า

ความมุ่งหมายเฉพาะของวิชาพลศึกษาเหมาะสมดีแล้ว เนื้อหาวิชาพลศึกษายังไม่ได้

¹⁹ สวัสดิ์ ทรัพย์จำนงค์, "ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2514.)

²⁰ สุภาภรณ์ สุขถาวร, "ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษานักเรียนในสถาบันฝึกหัดครู," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.)

สัดส่วนกับ เวลาและจำนวนหน่วยกิต อุปสรรคการเรียนการสอนสุขศึกษาอย่างไม่เพียงพอ บางอย่างไม่มีเลย หลักเกณฑ์การให้คะแนนวิชาสุขศึกษา อาจารย์จะให้คะแนนทางด้าน ความรู้ความเข้าใจ เป็นอันดับ 1 ทางด้านปฏิบัติและทักษะเป็นอันดับ 2 ทางด้านทัศนคติ เป็นอันดับ 3

ในปีพุทธศักราช 2518 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ²¹ ได้ทำวิจัย โครงการติดตามผลการใช้หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ครู-อาจารย์ ของโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในส่วนภูมิภาค จำนวน 54 โรงเรียน พบปัญหาเกี่ยวกับหมวดวิชาพลานามัย ดังนี้

1. ขาดสนามและอุปกรณ์ในการใช้ฝึก บางแห่งต้องใช้สนามกีฬาจังหวัด ทำให้เสียเวลาในการเดินทาง
2. วิชาแยกมีต้นทุนเปลี่ยนค่าใช้จ่ายมาก และไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
3. จำนวนครูไม่เพียงพอ ไม่สามารถเปิดวิชาเลือกเสรีได้ ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสเลือกเรียนเสรีได้ตามถนัด
4. หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นซ้ำกับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
5. แบบเรียนและหนังสือคนความน้อย
6. วิชาสุขศึกษา ควรแก้ไขแบบเรียนใหม่มีรายละเอียดและสาระมากขึ้น
7. โรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาไม่มีครูพลศึกษาโดยตรง ต้องใช้ครูอัตราจ้าง

²¹ กรมวิชาการ, สรุปผลการสำรวจปัญหาครั้งที่ 1 โครงการติดตามผลการใช้-หลักสูตรชั้น ม.ศ.ปลาย พ.ศ.2518. (กระทรวงศึกษาธิการ, 2518), หน้า 2.

การวิจัยและบทความในต่างประเทศ

ในปีพุทธศักราช 2512 ซิลเวสเตอร์²² (Silvester) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "Attitude of Physical Education in Primary School" โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 172 คน พบว่า

1. ครูพลศึกษาที่มีวุฒิปริญญาหรือสูงกว่า มีความเข้าใจหลักการและวิธีการสอน พลศึกษากว่าครูที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา

2. ครูไม่มีวุฒิทางพลศึกษาส่วนใหญ่สอนโดยปล่อยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำพัง ไม่มีหลักและวิธีสอน ทำให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ

และวิจัยได้เสนอแนะว่า ควรเพิ่มครูที่มีวุฒิ เพื่อทดแทนครูที่ไม่มีวุฒิที่กำลังสอนอยู่ ควรจัดพลศึกษานีเทศก์ เพื่อให้ความช่วยเหลือครูพลศึกษาในมากขึ้น

ในปีพุทธศักราช 2515 โคเกอร์²³ (Coker) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "A Survey of Senior High School Physical Education Programs for Boys in Selected Louisiana School" โดยใช้แบบสอบถาม ตามครูพลศึกษาจากโรงเรียน ในหลายเข็ียนา จำนวน โรงเรียน พบว่า

1. โดยเฉลี่ยแล้วครูสอนพลศึกษา สอน 19 คาบต่อสัปดาห์

2. มีโรงเรียนประมาณร้อยละ 50 มีโรงพลศึกษาอย่างพอเพียง

3. หลักสูตรส่วนใหญ่ เป็นกิจกรรมบาสเกตบอล วอลเลย์บอล ซอฟท์บอล และ

22

P.J. Silvester, "Attitude to Physical Education in Primary School," Physical Education, 61 : 183 (July, 1969), pp. 32-36.

23

Gordon Eugene Coker, "A Survey of Senior High School Physical Education Programs for Boys in Selected Louisiana Schools," Dissertation Abstracts International, 33 : 4 (October 1972), p. 1484 A.

โปรแกรมพลศึกษาได้จัดทั้งสำหรับสหศึกษา และบรรดิการทางพลศึกษา

ในปีพุทธศักราช 2516 สโตน²⁴ (Stone) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Student Attitudes About Selected Aspects of the Health and Physical Education Program " พบว่า

1. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษามีไม่พอเพียง และสิ่งที่มีอยู่ก็ใช้ประโยชน์ไม่ได้เต็มที่ คุณภาพของอุปกรณ์ต่ำ
2. นักเรียนมีโอกาสน้อยมากในการเลือกกิจกรรมพลศึกษา
3. กิจกรรมส่วนบุคคลได้รับการเน้นน้อยเกินไป
4. การให้คำแนะนำ ปรึกษาเป็นรายบุคคลไม่มีการจัดทำขึ้นเลย
5. ครูมักขาดการสอนเสมอ
6. เด็กมีความเห็นว่า ครูพลานามัยไม่มีประสิทธิภาพในการสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาของครูพลานามัยในการใช้หลักสูตร หมวดวิชาพลานามัยประถมศึกษาตอนปลาย ฉบับปีพุทธศักราช 2518 ของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 5

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนวิชาพลานามัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของ

²⁴

Raymon Harvey Stone, Jr. "Student Attitude About Selected Aspects of Health and Physical Education Programs," Dissertation Abstracts International , 33: 8 (Febuary, 1973), p. 3972 A.

โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ทั้งหมด โดยมุ่งศึกษาปัญหาของครูพลานามัยในการใช้หลักสูตร หมวดวิชาพลานามัย ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับสาระสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตร
3. อุปกรณ์การเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก
4. การวัดและการประเมินผล

ข้อตกลงเบื้องต้น

การออกแบบสอบถามของประชากร ในการวิจัยนี้ เชื่อถือได้และตรงกับสภาพความเป็นจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและความบกพร่องของครูพลานามัยในการใช้หลักสูตร หมวดวิชาพลานามัย ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปีพุทธศักราช 2518 อันจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูพลานามัย นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร จะได้นำไปปรับปรุงหลักสูตร วิชาพลานามัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

คำจำกัดความของการวิจัย

ครูพลานามัย	หมายถึง	ครูที่สอนวิชาพลศึกษา และหรือวิชาสุขศึกษา
หลักสูตร	หมายถึง	หลักสูตร ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย หมวดวิชาพลานามัย ฉบับปีพุทธศักราช 2518
โรงเรียน	หมายถึง	โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 5

เขตการศึกษา 5 หมายถึง การจัดกลุ่มเพื่อบริหารทางการศึกษา อันประกอบด้วย 6 จังหวัด คือ ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี นครบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม กาญจนบุรี

เนื้อหาวิชาในหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาพหุนามัยที่ระบุไว้ในหลักสูตร หมวดวิชาพหุนามัย ประโยชน์มัธยม ศึกษาตอนปลาย ฉบับปีพุทธศักราช 2518

จุดประสงค์ของหมวดวิชาพหุนามัย หมายถึง จุดประสงค์ที่เขียนไว้ในหลักสูตรหมวดวิชาพหุนามัย ประโยชน์มัธยม ศึกษาตอนปลาย ฉบับปีพุทธศักราช 2518

อุปกรณ์การสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อุปกรณ์ และเครื่องใช้ที่ก่อให้เกิดการ เรียนรู้ในกิจกรรมผลศึกษา และสุขศึกษา ตลอดจนสถานที่ที่ช่วยสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการ เรียนรู้ในกิจกรรมผลศึกษายิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย